Peiter, Peter og Peer

Det er utroligt alt, hvad børn i vor tid ved! man ved næsten ikke mere, hvad de ikke ved. At storken har hentet dem fra brønden eller mølledammen og bragt dem som små til fader og moder, er nu så gammel en historie, at de ikke tror på den, og det er dog den eneste rigtige.

Men hvorledes kommer de små i mølledammen og brønden? Ja, det ved ikke enhver, men nogle ved det dog. Har du rigtig betragtet himlen i en stjerneklar nat, set de mange stjerneskud, det er som en stjerne faldt og forsvandt! De lærdeste kan ikke forklare, hvad de ikke selv ved; men det kan forklares, når man ved det. Det er som et lille julelys faldt fra himlen og slukkedes; det er en sjælegnist fra Vorherre, som farer ned mod Jorden, og idet den kommer ind i vor tættere, tunge luft, svinder glansen, der bliver kun, hvad vore øjne ikke mægter at se, thi det er noget langt finere end vor luft, det er et himmelbarn, der sendes, en lille engel, men uden vinger, den lille skal jo blive menneske; stille glider den gennem luften, og vinden bærer den hen i en blomst; det kan nu være i en natviol, i en fandens mælkebøtte, i en rose eller i en begnellike; der ligger den og sunder sig. Luftig og let er den, en flue kan flyve med den, sagtens en bi, og de kommer skiftevis og søger efter det søde i blomsten; ligger nu luftbarnet dem i vejen, så sparker de det ikke ud, det nænner de ikke, de lægger det hen i solen i et åkandeblad, og derfra kravler og kryber det ned i vandet, hvor det sover og vokser, til storken kan se det og hente det til en menneskefamilie, som ønsker sig en sød lille en; men hvor sød eller ikke, beror på om den lille har drukket af det klare væld, eller om der er kommet mudder og andemad i vrangstruben; det gør så jordisk. Storken tager uden vrag den første, han ser. En kommer i et godt hus til mageløse forældre, en anden kommer til hårde folk i stor elendighed, det havde været meget bedre at blive i mølledammen.

De små husker slet ikke, hvad de drømte under åkandebladet, hvor om aftnen frøerne sang for dem: "Koaks, koaks! straks, straks!" det betyder i menneskesproget: "Vil I nu se, I kan sove og drømme!" De kan heller ikke huske, i hvilken blomst de først lå, eller hvorledes den duftede, og dog er der noget hos dem, når de bliver voksne mennesker, som siger: "Den blomst holder vi mest af!" og det er den, de lå i som luftbørn.

Storken bliver en meget gammel fugl, og altid giver han agt på, hvorledes det går de små, han har bragt, og hvorledes de skikker sig i verden; han kan rigtignok ikke gøre noget for dem eller forandre deres vilkår, han har sin egen familie at sørge for, men han slipper dem aldrig af tanke.

Jeg kender en gammel, meget honnet stork, som har store forkundskaber og har hentet flere små og ved deres historie, hvori der altid er lidt mudder og andemad fra mølledammen. Jeg bad ham at fortælle en lille levnedsbeskrivelse af en af dem, og så sagde han, at jeg skulle få tre for en fra Peitersens hus.

Det var en særdeles net familie, Peitersens; Manden var en af byens toogtredve mænd, og det var en udmærkelse; han levede for de toogtredve og gik op i de toogtredve. Her kom storken og bragte en lille Peiter, det blev barnet kaldt. Næste år kom storken igen med en til, ham kaldte de Peter, og da den tredje blev bragt, fik han navnet Peer, thi i navnene Peiter-Peter-Peer ligger navnet Peitersen.

Det var altså tre brødre, tre stjerneskud, vuggede hver i sin blomst, lagt hen under åkandebladet i mølledammen og derfra af storken bragt til familien Peitersen, hvis hus ligger på hjørnet, hvor du nok ved.

De voksede op i krop og tanke, og så ville de være noget endnu mere end de toogtredve mænd.

Peiter sagde, at han ville være røver. Han havde set komedien om "Fra Diavolo" og bestemt sig for røverhåndværket som det yndigste i verden.

Peter ville være skraldemand, og Peer, der var så sød og så artig en dreng, buttet og rund, men bed sine negle af, det var hans eneste fejl, Peer ville være "far." Det sagde nu hver, når man spurgte dem: hvad de ville være i verden.

Og så kom de i skole. En blev duks, og en blev fuks, og en kom midt imellem, men derfor kunne de jo være lige gode og lige kloge, og det var de, sagde deres meget indsigtsfulde forældre.

De kom på børnebal; de røg cigarer, når ingen så det; de tog til i kundskab og kendskab.

Peiter var fra lille af stridig, som jo en røver må være; han var en meget uartig dreng, men det kom af, sagde moderen, at han led af orm; uartige børn har altid orm: mudder i maven. Hans stivhed og stridighed gik en dag

ud over moderens nye silkekjole.
"Stød ikke til kaffebordet, mit Guds lam!" havde hun sagt. "Du kunne vælte flødepotten, og jeg få stænk på min nye silkekjole!"
Og det "Guds lam" tog med fast hånd om flødepotten og hældte med fast hånd fløden lige i skødet på mama, der ikke kunne lade være at sige: "lam! lam! det var ikke besindigt, lam!" Men vilje havde barnet, måtte hun indrømme. Vilje viser karakter, og det er så lovende for en moder.
Han kunne ganske vist være blevet røver, men blev det ikke lige efter ordet; han kom bare til at se ud som røver: Gik med bulet hat, bar hals og lange, løse hår; han skulle være kunstner, men kom kun i klæderne, så dertil ud som en stokrose; alle de mennesker, han tegnede, så ud som stokroser, så lange var de. Han holdt meget af den blomst, han havde også ligget i en stokrose, sagde storken.
Peter havde ligget i en smørblomst. Han så så smørret ud om mundvigene, var gul i skindet, man måtte tro, at blev han skåret i kinden, da kom der smør ud. Han var som født til smørkræmmer, og kunne have været sit eget skilt, men inderlig, sådan inden i sig var han "skraldemand"; han var den musikalske del af den Peitersenske familie, "men nok for dem alle sammen!" sagde naboerne. Han lavede sytten nye polkaer i én uge og satte dem sammen til en opera med trompet og skralde; fy, hvor den var dejlig!
Peer var hvid og rød, lille og almindelig; han havde ligget i en gåseurt. Aldrig slog han fra sig, når de andre drenge bankede ham, han sagde, at han var den fornuftigste, og den fornuftigste giver altid efter. Han samlede først på grifler, siden på segl, så fik han sig et lille naturaliekabinet, hvori var skelettet af en hundestejle, tre blindfødte rotteunger i spiritus og en udstoppet muldvarp. Peer havde sans for det videnskabelige og øje for naturen, og det var fornøjeligt for forældrene og for Peer med. Han gik hellere i skoven end i skolen, hellere i naturen end i optugtelsen; hans brødre var allerede forlovede, da han endnu levede for at fuldstændiggøre sin samling af vandfugleæg. Han vidste snart meget mere om dyrene end om menneskene, ja mente, at vi ikke kunne nå op til dyret i det, vi sætter højest: kærlighed. Han så, at når hunnattergalen rugede på sine æg, sad far-nattergal og sang hele natten for sin lille kone: "Kluk! kluk! zi zi! lo lo li!" Det kunne Peer aldrig have udført eller hengivet sig til. Når storkemor lå med unger i reden, stod storkefar hele natten på ét ben på tagryggen, Peer kunne ikke have stået således en time. Og da han en dag betragtede edderkoppens væv og hvad der sad i det, så opgav han aldeles ægtestanden. Hr. Edderkop væver for at fange ubetænksomme fluer, unge og gamle, blodfyldte og vindtørre, han lever for at væve og ernære sin familie, men madame Edderkop lever ene og alene for fatter. Hun æder ham op af bare kærlighed, hun æder hans hjerte, hans hoved, hans mave, kun hans lange, tynde ben bliver tilbage i spindelvævet, hvor han sad med næringssorger for hele familien. Det er den rene sandhed lige ud af naturhistorien. Det så Peer, det tænkte han over, "således at elskes af sin kone, ædes af hende i voldsom kærlighed. Nej! så vidt driver intet menneske det; og ville det være ønskeligt?"
Peer besluttede aldrig at gifte sig! aldrig at give eller tage et kys, det kunne se ud som det første skridt til ægtestanden. Men et kys fik han dog, det, vi alle får, Dødens store smækkys. Når vi har levet længe nok, får Døden ordre: "Kys væk!" og så er mennesket væk; der lysner fra Vorherre et solblink, så stærkt, at det bliver én sort for øjnene; menneskesjælen, der kom som et stjerneskud, flyver igen hen som et stjerneskud, men ikke for at hvile i en blomst eller drømme under et åkandeblad; den har vigtigere ting for, den flyver ind i det store evighedsland, men hvorledes der er og ser ud, kunne ingen sige. Ingen har set derind, ikke engang storken, ihvor langt han end ser og ihvor meget han end ved; han vidste nu heller ikke det mindste mere om Peer, men derimod om Peiter og Peter, men dem havde jeg hørt nok om, og det har du vel også; så sagde jeg storken tak for denne gang; men nu forlanger han for denne lille, almindelig historie tre frøer og en snogeunge, han tager betaling i levnedsmidler. Vil du betale? Jeg vil ikke! Jeg har hverken frøer eller snogeunger.

* * *